

NEVÍTE SOBĚ RADY? OBRAŤTE SE NA

POKADNU RADIAMATERA

Všem tazatelům rubriky „Dotazy a odpovědi“!

Písemné dotazy adresujte na vedoucího této rubriky Inž. Jos. Hlaváčka, redakce „Radio-Amatéra“, Vinohrady, Fochova 62.

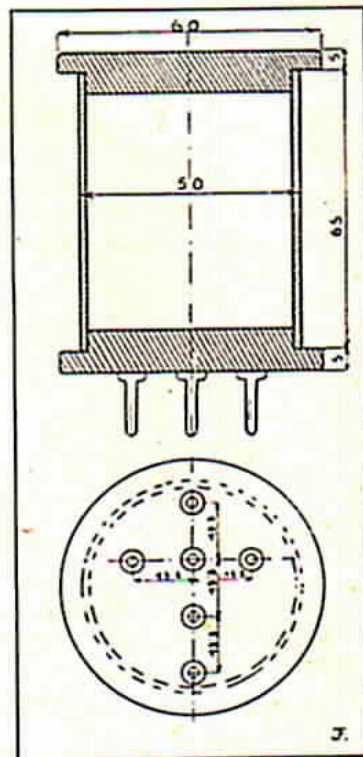
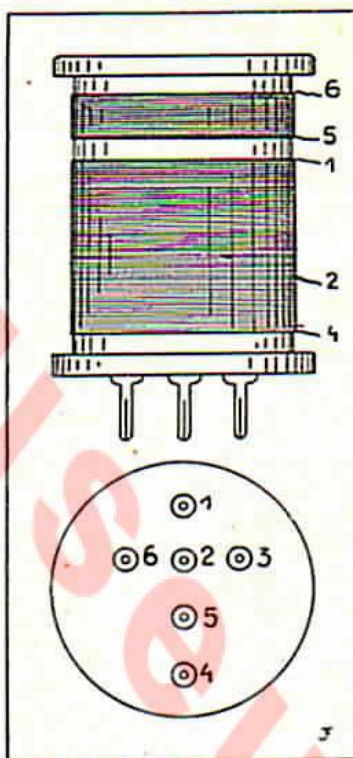
Pan L. N., Kamenice n. L. Hodlá si opatření k vánočním svátkům přijímač a táže se, jaký typ si má opatření, jsou-li lepší a výkonnější přijímače na síť nebo pro provoz bateriový? — **Odpověď:** Dnes jsou na trhu tyto přijímače: Přijímače, které lze prostě pomocí zástrčky připojit na síť obdobně, jak se to dělá s elektrickou žehličkou. Tyto přístroje obsahují i t. zv. „eliminátor“, aniž by však byly znatelně větší, než obyčejné přijímače. Představují ideální přístroj, ježto k provozu není ničeho více zapotřebí, než zapojení antenu a reproduktor. Dále jsou přístroje, u nichž tvoří eliminátor samostatnou součást. Tyto přijímače jsou samozřejmě v provozu právě tak spolehlivé a jednoduché, jako dříve uvedené přijímače síťové, jenže přijímačské zařízení tvoří zde dva samostatné přístroje, což má opět tu výhodu, že eliminátoru se dá kdykoliv použít k jinému účelu, tedy pro napájení jiného přístroje, na příklad gramofonového zesilovače. Konečně jsou přijímače napájeny bateriemi, tedy žhavicím akumulátorem a anodovou baterií. Těmto se často vytýká nedomodernost, není však překážek, proč by se později nedaly přestavět na přijímač síťový. Lampsy se musí vyměnit na t. zv. „střídavým proudem žhavené“ (koncová lampa může dokonce někdy i zůstat, neboť se dá žhavit i střídavým proudem). Mimo to jest zapotřebí několika nepatrných změn, které může každý snadno provést. Velikou výhodou přijímače určeného pro provoz s bateriemi, jest jeho nízká cena. Kdo tedy nemá prostředků k pořízení síťového přijímače, nechť si i dnes ještě klidně opatří aparát pro provoz bateriemi. Má pak za levný peníz výkonný aparát, který se dá později levně předělati pro napájení ze sítě. Samozřejmě jest provoz bateriemi ekonomický pouze u přijímačů maximálně třílampových; u přístrojů vícelampových máme vždycky dáti přednost napájení ze sítě.

Pan V. P., Tábors. K plánu na přijímač „Master Three“, uveřejněnému v 11. čísle „R. A.“, uvádíme Vám dnes ještě

data a vyobrazení, týkající se cívek „Sovereign“ pro vlnový rozsah od 18 do 2000 metrů. Potřebujeme celkem 4 cívky.

Zhotovení cívek neklade žádných obtíží, takže i úplný laik může si je zhotoviti sám. Čeho je k stavbě cívek zapotřebí? Nemnoho. Trubice ebonitová nebo pertinaxová o průměru 5 cm, kousky ebonitu na čela, lampové nožičky a zdířky, a několik metrů drátu. Abychom obsáhli pásmo vln až do 2000 metrů, budeme potřebovat 4 cívky.

Nejprve uřízneme z trubice čtyři kousky délky 65 mm a kraje pečlivě ohladíme. Pak si připravíme ebonitová čela. Na každou cívku budeme potřebovat dvě čela o průměru 60 mm a dvě čela, jejichž průměr je přesně týž jako vnitřní průměr trubice. Jedno velké a jedno malé čelo provrtáme ve středu a stáhneme šroubkem. To je vrchní čelo cívky. Na doljší čelo vyznačíme si otvory pro nožičky a provrtáme obě čela současně. Pomocí matic na nožičkách stáhneme obě čela k sobě a tím máme zhotoveno čelo spodní. Rozchod no-

žiček je patrný z obrázku. Vedle každé nožičky vyvrtáme tenkým (asi 1 mm) vrtákem otvory pro vývody drátu. Nyní přikročíme k vinutí. K tomu si opatříme drát dvakrát hedvábím izolovaný, a sice o průměru asi 0,8, 0,5, 0,15 mm.

Uvádím tabulku počtu závitů, jakož i tloušťky drátu pro různý rozsah vln.

Délka vlny	Ant. cívka závitů	Mřížk. cívka závitů	Reak. cívka závitů	Drát mm
18—45	2	7	4	0,8
40—95	3	13	10	0,8
200—800	15	65	25	0,5
1000—2000	65	220	100	0,15

Cívky pro krátké vlny nevineme závit vedle závitu, nýbrž vynecháváme mezi jednotlivými závity mezeru asi 1,5—2 mm.

Cívky pro střední vlny vineme již závit vedle závitu. Mezi cívkou mřížkovou a reakční vynecháme mezeru asi 5 mm.

Jelikož však při cívkách pro vlny dlouhé nevešel by se drát na cívku, navineme cívku reakční na váleček o průměru něco menším než je vnitřní průměr trubice a vlepíme ji dovnitř.